

Lakiosasto

14.1.2003

Työeläkelaitoksille

I LAKI KOULUTUSRAHASTOSTA ON VAHVISTETTU**II VUOROTTELUVAPAALAKI ON VAHVISTETTU**

1

LAKI KOULUTUSRAHASTOSTA

Koulutusrahastoa koskeva lakimuutos tuli voimaan 1.1.2003. Koulutus- ja erorahaston uusi nimi on Koulutusrahasto. Rahaston myöntämiä etuuksia ovat ammattitutkintostipendi ja aikuiskoulutustuki.

Asiaa koskee hallituksen esitys (HE 219/2002 vp).

Vahvistettu säädösteksti (1306/2002) on yleiskirjeen liitteenä.

2

VUOROTTELUVAPAALAKI

Vuorotteluvapaajärjestelmää jatketaan vuorotteluvapaalailla. Laki tuli voimaan 1.1.2003 ja on voimassa 31.12.2007 saakka.

Asiaa koskee hallituksen esitys (HE 226/2002 vp).

Vahvistettu säädösteksti (1305/2002) on yleiskirjeen liitteenä.

3

HALLITUKSEN ESITYS JA SÄÄDÖSTEKSTI

Vahvistetut säädöstekstit ovat yleiskirjeen liitteenä. Säädöstekstejä ja hallituksen esityksiä voi tilata sekä suomen- että ruotsinkielisenä Oy Edita Ab:n asiakaspalvelusta puhelimitse numerosta 020 45005 tai sähköpostitse osoitteesta asiakaspalvelu.publishing@edita.fi. Hallituksen esitykset löytyvät internetistä osoitteesta www.eduskunta.fi ja säädöstekstit osoitteesta www.finlex.fi.

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio
Pirjo Posti

N:o 1306

L a k i**Koulutusrahastosta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku**Yleiset säännökset****1 §***Koulutusrahasto*

Koulutusrahasto on työmarkkinaosapuolten hallinnoima rahasto, jonka tarkoituksena on edistää työssä tarvittavia valmiuksia myöntämällä tukea ammatilliseen koulutukseen ja kehittämiseen.

2 §*Etuudet*

Rahasto myöntää etuutena ammattitutkintostipendejä ja aikuiskoulutustukea. Aikuiskoulutustuesta säädetään aikuiskoulutustuesta annetussa laissa (1276/2000).

3 §*Toimielimet ja sääntöjen vahvistaminen*

Rahaston toimielimiä ovat hallintoneuvosto ja hallitus. Sosiaali- ja terveysministeriö nimittää rahaston ylintä päätösvaltaa edusta-

van hallintoneuvoston jäsenet kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan työnantajien ja palkansaajien edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta.

Tarkemmat säännökset rahaston hallinnosta ja tehtävistä säädetään rahaston säännöissä, jotka annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

2 luku**Ammattitutkintostipendi****4 §***Ammattitutkintostipendi*

Rahasto tukee työelämän tutkintojärjestelmän kehittämistä myöntämällä ammattitutkintostipendejä.

Ammattitutkintostipendin myöntämisestä, epäämisestä ja takaisinperinnästä on annettava hakijalle kirjallinen päätös.

5 §*Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytykset*

Ammattitutkintostipendi voidaan myöntää

henkilölle, joka on suorittanut ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon.

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö on täyttänyt 30 mutta ei 61 vuotta ja ollut työ- tai virkasuhteessa suomalaiseen työnantajaan viisi vuotta ennen tutkinnon suorittamista.

6 §

Ammattitutkintostipendin suuruus

Ammattitutkintostipendin suuruus on 236 euroa.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkistetaan 1 momentissa sanottua määrää kustannustasossa tapahtunutta muutosta vastaavasti tarvittaessa, kuitenkin vähintään joka toinen vuosi. Ennen asetuksen antamista ministeriön tulee kuulla rahastoa.

7 §

Ammattitutkintostipendin hakeminen ja maksaminen

Ammattitutkintostipendiä on haettava kuuden kuukauden kuluessa tutkinnon suorittamisesta. Hakemuksen on oltava hakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen allekirjoittama.

Ammattitutkintostipendiä koskeva hakemus on käsiteltävä ja myönnetty stipendi maksettava henkilön ilmoittamalle tilille Suomessa sijaitsevaan rahalaitokseen ilman aiheetonta viivytystä. Jos tilille maksaminen ei ole mahdollista, voidaan tuki maksaa muullakin tavoin.

Ammattitutkintostipendin hakemisesta ja maksamisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä rahaston säännöissä, jotka annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

8 §

Aikuiskoulutustukilain soveltaminen

Ammattitutkintostipendiä koskevassa asiassa sovelletaan, mitä takaisinperinnästä, muutoksenhausta, itseoikaisusta, valituksen

myöhästymisestä, päätöksen poistamisesta ja virheen korjaamisesta aikuiskoulutustuesta annetun lain 21—26 §:ssä säädetään, jollei tästä laista muuta seuraa.

9 §

Hakijan tietojenantovelvollisuus

Hakija on velvollinen ilmoittamaan rahastolle etuuden myöntämiseksi välttämättömät ikää, työhistoriaa ja tutkinnon suorittamista koskevat tiedot.

10 §

Ilmoitusvelvollisuus

Rahaston on annettava etuudenhakijalle etukäteen sopivin tavoin tiedot siitä, mistä häntä koskevia tietoja voidaan hankkia ja mihin niitä voidaan säännönmukaisesti luovuttaa.

11 §

Oikeus tietojen saamiseen ja luovuttamiseen

Rahastolla ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä saada maksutta käsiteltävänä olevan ammattitutkintostipendiä koskevan asian ratkaisemista tai muuten tämän lain mukaisen tehtävän täytäntöönpanoa varten välttämättömät:

- 1) palvelussuhdetiedot eläketurvakeskuksesta ja eläkelaitokselta;
- 2) koulutustiedot oppilaitokselta; sekä
- 3) tutkintotiedot tutkintotoimikunnalta.

Rahastolla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä luovuttaa Vakuutusvalvontavirastolle rahaston valvontaa varten välttämättömät tiedot ammattitutkintostipendin saajista.

12 §

Tekninen käyttöyhteys

Edellä 11 §:ssä tarkoitetut tiedot voidaan saada ja luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla. Tietojen pyytäjän tulee etukäteen

ilmoittaa etuudenhakijalle tästä mahdollisuudesta. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen pyytäjän tulee esittää selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

Tietojen salassapitoon sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) säännöksiä.

13 §

Rahoitus

Ammattitutkintostipendin ja rahaston hallintokulujen rahoituksesta vastaa työttömyys-etuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) mainittu työttömyysvakuutusrahasto. Valtion palveluksessa olevien osalta ammattitutkintostipendin rahoituksesta vastaa valtio.

3 luku

Erinäisiä säännöksiä

14 §

Hallintomenettely

Etuusasiaa käsiteltäessä noudatetaan soveltuvin osin mitä hallintomenettelylaissa (598/1982), kielilaissa (148/1922), saamenkielen käyttämisestä viranomaisissa annetussa laissa (516/1991) asiakirjain lähettämisestä annetussa laissa (74/1954) sekä tiedoksiantosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966) säädetään. Rahaston asiakirjojen ja toiminnan julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

Rahaston toimihenkilö voi sen estämättä, mitä hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa säädetään, käsitellä asiaa, joka koskee rahastoa työnantajana.

15 §

Valvonta

Rahaston toimintaa valvoo Vakuutusvalvontavirasto.

16 §

Rahaston purkaminen

Jos rahasto puretaan tai lakkautetaan, sen varat käytetään työttömyysvakuutusrahaston toiminnan rahoittamiseen tai mikäli se ei ole mahdollista, sosiaali- ja terveysministeriön määräämällä tavalla johonkin muuhun hallintoneuvoston ehdottamaan vastaavaan yleishyödylliseen tarkoitukseen.

17 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Tällä lailla kumotaan 15 päivänä kesäkuuta 1990 koulutus- ja erorahastosta annettu laki (537/1990) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

18 §

Siirtymäsäännökset

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä viitataan lakiin koulutus- ja erorahastosta, näyttötutkinnon perusteella maksettavaan ammattikoulutusrahaan tai ammattitutkintorahaan, viittauksen katsotaan tarkoittavan tämän lain mukaisia vastaavia säännöksiä ja tämän lain mukaista ammattitutkintostipendiä, jollei tästä laista muuta johdu.

Eroraha myönnetään ennen tämän lain voimaantuloa päätyneen työ- tai virkasuhteen perusteella noudattaen, mitä ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleissa koulutus- ja erorahastosta annetussa laissa ja koulutus- ja erorahaston säännöissä on säädetty erorahasta ja sen myöntämisen edellytyksistä.

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen koulutukseen perustuvan erorahan aikuiskoulutussisän myöntämisessä ja maksamisessa noudatetaan, mitä ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleissa koulutus- ja erorahastosta annetussa laissa ja koulutus- ja erorahaston säännöissä on säädetty erorahan aikuiskoulutussisästä ja sen myöntämisen edellytyksistä.

Ammattitutkintostipendi maksetaan lain voimaan tultua suoritettua tutkinnon perusteella. Ammattitutkintostipendi maksetaan ennen tämän lain voimaantuloa suoritettua tutkinnon perusteella edellyttäen, että henkilölle ei ole saman tutkinnon perusteella myönnetty ammattikoulutusrahaa tai ammatitutkintorahaa ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten tai määräysten perusteella.

Tämän lain voimaan tullessa valtiokonttorissa vireillä olevat valtion virkamiesten

eroraha-asetuksessa (999/1994) tarkoitettua ammatitutkintorahaa koskevat hakemukset siirtyvät Koulutusrahaston ratkaistaviksi. Jos tällöin ammatitutkintorahaa koskeva hakemus on tullut valtiokonttoriin 7 §:n 1 momentissa sanotun kuuden kuukauden kuluessa, sen katsotaan tulleen määräajassa.

Kumottavassa koulutus- ja erorahastosta annetussa laissa tarkoitetun koulutus- ja erorahaston oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät tämän lain mukaiselle Koulutusrahastolle, jollei muussa laissa toisin säädetä.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1305

Vuorotteluvapaalaki

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §*Lain tarkoitus*

Tämän lain tarkoituksena on edistää lyhytkestoisien työstä poissaolon avulla työntekijän työssä jaksamista ja parantaa samalla työttömänä työnhakijana olevan henkilön työllistymisedellytyksiä määräaikaisen työkokemuksen kautta.

2 §*Sovelletamisala*

Tätä lakia sovelletaan kokoaikatyöntekijään ja työntekijään, jonka työaika on yli 75 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän työajasta. Tätä lakia sovelletaan myös henkilöön, joka on virkasuhteessa tai siihen verrattavassa palvelussuhteessa valtion, kuntaan tai muuhun julkisoikeudelliseen yhteisöön.

Työnantajalla tarkoitetaan tässä laissa myös 1 momentissa tarkoitettua yhteisöä.

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta sellaiseen henkilöön, jota pidetään työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettuna yrittäjänä ja jolla yrityksessä työskentelemisen vaikutuksesta ei ole oikeutta työttömyysetuuteen.

3 §*Määritelmät*

Vuorotteluvapaalla tarkoitetaan järjestelyä, jossa työntekijä työnantajansa kanssa tekemän vuorottelusopimuksen mukaisesti määräaikaisesti vapautetaan palvelussuhteeseen kuuluvien tehtävien suorittamisesta ja jossa työnantaja samalla sitoutuu vastaavaksi ajaksi palkkaamaan työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana olevan henkilön.

Vuorottelijalla tarkoitetaan tässä laissa henkilöä, joka jää vuorotteluvapaalle, ja *sijaisella* työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana ollutta henkilöä, joka on palkattu vuorotteluvapaan ajaksi työhön.

4 §*Vuorotteluvapaan työhistoriaedellytys*

Vuorotteluvapaan edellytyksenä on, että henkilö on ennen vuorotteluvapaan alkamista tehnyt työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa tarkoitetun peruseläkkeen tai muuhun siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvan eläkkeen edellyttämää työtä yhteensä vähintään kymmenen vuotta. Aikaa laskettaessa luetaan hyväksi myös työ,

jonka henkilö on tehnyt ennen kuin hän on täyttänyt 23 vuotta. Jos vuorotteluvapaata on käytetty jo kertaalleen, edellä tarkoitettua työtä tulee tehdä viisi vuotta edellisen vuorotteluvapaan päättymisestä.

Työntekoon rinnastettavana aikana otetaan huomioon aika, jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain (364/1963) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa sellaiselta ajalta, jolta henkilö ei ole ansainnut 1 momentissa tarkoitettua eläkettä. Lisäksi työntekoon rinnastettavana aikana otetaan huomioon aika, jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla taikka suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta. Ajasta enintään neljännes voi olla edellä tarkoitettua rinnastettavaa aikaa.

5 §

Työssäoloedellytykset

Vuorotteluvapaan edellytyksenä on, että vuorottelijan 2 §:ssä tarkoitettu työssäolo ja palvelussuhde samaan työnantajaan on yhdenjaksoisesti kestänyt vähintään vuoden välittömästi ennen vuorotteluvapaan alkamista. Edellä mainittuun vuoden ajanjaksoon voi sisältyä yhteensä enintään 30 kalenteripäivän palkaton poissaolo edellyttäen, että vuorottelija kolmentoista viimeisen kuukauden aikana on ollut työssä saman työnantajan palveluksessa vähintään kaksitoista kuukautta. Sairaudesta tai tapaturmasta johtuva poissaolo rinnastetaan tätä säännöstä sovellettaessa työssäoloon.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa luetaan hyväksi myös aika, jonka vuorottelija on ollut työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettua liikkeenluovuttajan tai liikkeen luovutukseen verrattavan uudelleen järjestelyn kohteena olevan julkisoikeudellisen yhteisön palveluksessa.

6 §

Vuorotteluvapaan kesto

Vuorotteluvapaan kesto on vähintään 90

kalenteripäivää yhdenjaksoisesti ja yhteensä enintään 359 kalenteripäivää.

7 §

Vuorotteluvapaan jaksottaminen ja sovitun vuorotteluvapaan pidentäminen

Vuorotteluvapaan jaksottamisesta on sovitava vuorottelusopimuksessa ennen vapaan aloittamista. Kunkin jakson vähimmäispituus on 90 kalenteripäivää.

Vuorottelijan omissa tai hänen perheensä olosuhteissa tapahtuneesta muutoksesta johtuvasta tai muusta vastaavasta erityisestä syystä jo sovitun vuorotteluvapaan jaksottamisesta tai sen pidentämisestä voidaan sopia myöhemmin, kuitenkin ennen vuorotteluvapaan päättymistä ja viimeistään kaksi kuukautta ennen uuden jakson alkamista. Jakson yhteenlaskettu kesto ei saa ylittää vuorotteluvapaan enimmäiskestoa.

8 §

Vuorottelusopimus

Työnantajan tulee tehdä vuorottelijan kanssa kirjallinen vuorottelusopimus, jossa työnantaja sitoutuu palkkaamaan sijaisen. Tämä sopimus sekä työsopimus tai muu luotettava selvitys siitä, että sijainen on palkattu vuorotteluvapaan ajaksi, on toimitettava ennen vuorotteluvapaan alkamista työvoimatoimistolle. Vastaava selvitys on toimitettava työvoimatoimistolle jaksotettaessa tai pidennettäessä vuorotteluvapaata 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.

9 §

Sijainen

Sijaista palkattaessa on etusija annettava sellaisille työvoimatoimistossa työttöminä työnhakijoina oleville julkisesta työvoimapaikasta annetun lain (1295/2002) 1 luvun 7 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuille nuorille tai 1 luvun 7 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetuille pitkäaikaistyöttömille taikka korkeakoulu- tai ammattitutkinnon äskettäin suorittaneille henkilöille, joiden ammattitaito arvioidaan riittäväksi haettuun teh-

tävään. Työvoimaviranomaisen ja työnantajan on suoritettava arviointi yhteistyössä. Jos haettuun tehtävään ei ole sopivaa edellä tarkoitettua työtöntä työnhakijaa, vuorotteluvapaasijaiseksi on mahdollisuuksien mukaan palkattava sijainen, jonka työnsaannin tarve on suurin ja jonka työllistymisedellytyksien voidaan arvioida parantuvan määräaikaisen työn avulla.

Sijaisen työajan tulee olla vähintään vuorottelijan säännöllisen työajan pituinen. Milloin työnantajan palveluksessa oleva osa-aikainen työntekijä on työttömänä koko-aikatyön hakijana työvoimatoimistossa ja hänet palkataan vuorotteluvapaan johdosta vapaaksi tullesseen työhön, voidaan vuorotteluvapaa toteuttaa ottamalla näin vapaaksi jäävään työhön työvoimatoimistoon ilmoittautunut työtön työnhakija työsopimuslain 2 luvun 5 §:n estämättä. Tällöin näiden työntekijöiden yhteisen työajan tulee olla vähintään vuorottelijan säännöllisen työajan pituinen.

10 §

Vuorotteluvapaan keskeyttäminen

Vuorotteluvapaan päättymisestä ennenaikaisesti on sovittava työnantajan ja vuorottelijan välillä.

Vuorotteluvapaa katsotaan päättyneeksi, jos vuorottelijalla on oikeus saada sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka hänelle on myönnetty lomaa raskauden ja synnytyksen tai lapsen hoidon vuoksi taikka hän saa erityishoitorahaa. Jos kuitenkin edellä tarkoitettu oikeus tai myönnetty vapaa kestää enintään 12 arkipäivää, katsotaan vuorotteluvapaan olevan sanottuna aikana keskeytyneenä.

11 §

Sijaisen palvelussuhteen päättymisen vaikutukset

Jos sijaisen palvelussuhde päättyy ennen vuorotteluvapaan päättymistä, palvelussuhteen päättymistä ei ole pidettävä vuorotteluvapaan vastaisena, jos:

1) työnantaja viivytyksettä ja viimeistään kahden kuukauden kuluessa sijaisen palvelussuhteen päättymisestä palkkaa tilalle 9 §:ssä tarkoitetun sijaisen; tai

2) työvoimatoimisto ei voi osoittaa sijaiseksi soveltuvaa henkilöä aikaisemman tilalle.

12 §

Vuorottelijan oikeus palata aikaisempaan työhönsä

Vuorottelijalla on oikeus vuorotteluvapaan päätyttyä palata ensisijaisesti aikaisempaan työhönsä. Jos tämä ei ole mahdollista, on vuorottelijalle tarjottava aikaisempaa työtä vastaavaa työsopimuksen tai palvelussuhteen mukaista työtä ja jos tämäkään ei ole mahdollista, muuta sopimuksen mukaista työtä.

13 §

Oikeus vuorottelukorvaukseen

Vuorotteluvapaan ajalta vuorottelijalla on oikeus vuorottelukorvaukseen.

Oikeus vuorottelukorvaukseen jatkuu sopimuksen mukaisesti silloinkin, kun vuorotteluvapaan ajaksi palkatun sijaisen palvelussuhde päättyy ennen vuorotteluvapaan päättymistä.

14 §

Korvausoikeuden rajoitukset

Vuorottelukorvaukseen ei ole oikeutta siltä ajalta, jona vuorottelija:

1) saa 2 §:ssä tarkoitettua työnantajaltaan palkkaa tai vuosilomapalkkaa taikka muita korvauksia tai vastikkeita, joita vastaan vuorottelija saa vastaavaa vapaa-aikaa;

2) suorittaa varusmies- tai naisten vapaaehtoista asepalvelusta taikka siviilipalvelusta;

3) suorittaa vapausrangaistusta rangaistuslaitoksessa;

4) on yli kaksi viikkoa kestävässä kokoaikatyössä muun kuin 2 §:ssä tarkoitetun työnantajansa palveluksessa;

5) harjoittaa työttömyysturvallaissa tarkoitettua päätoimista yritystoimintaa; tai

6) saa työttömyysturvalain 3 luvun 3 §:n 1 momentissa taikka 4 §:n 2 momentin 1—3, 5 tai 6 kohdassa tarkoitettua etuutta.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna palkkana ei pidetä työnantajan kustantamaa koulutusta, jos tällaista etua ei lueta työntekijän veronalaiseksi tuloksi, eikä niitä luontaisetuja, joiden saaminen vuorottelusopimuksen mukaan jatkuu vuorotteluvapaan aikana.

15 §

Vuorottelukorvauksen suuruus

Vuorottelukorvauksen täysi määrä on 70 prosenttia siitä työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä ollessaan oikeus työttömyysturvalain 5 luvun 2—5 §:n sekä 6 luvun 1, 2 ja 4 §:n perusteella. Edellä sanottu korvaus on 80 prosenttia, jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuotta 4 §:ssä tarkoitettua työhistoriaa ennen vuorotteluvapaan alkamista. Vuorottelukorvausta määriteltäessä ei työttömyysturvalain 6 luvun 6 §:ssä tarkoitettua lapsikorotusta oteta huomioon.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua työttömyyspäivärahaa määrättäessä vuorottelijan vuorotteluvapaan aikana saamaan lakisääteiseen etuuteen, palkkaan ja muuhun työtuloon sovelletaan, mitä työttömyyspäivärahasta työttömyysturvalain 4 luvun 1—5 sekä 7 ja 8 §:ssä säädetään. Vuorottelukorvauksen suuruteen eivät kuitenkaan vaikuta ennen vuorotteluvapaata ansaitut ja vapaan aikana maksettavat sellaiset muut korvaukset tai vastikkeet, joita vastaan vuorottelija ei saa vastaavaa vapaa-aikaa eivätkä sellaiset luontaisedut, joita ei lueta palkkatuloihin ja joiden saaminen vuorottelusopimuksen mukaan jatkuu vuorotteluvapaan aikana.

Sen estämättä, mitä työttömyysturvalain 6 luvun 4 §:ssä ja sen nojalla ansiopäivärahan perusteena olevan palkan määrittämisestä säädetään, vakiintuneena pidettävää palkkatuloa määrättäessä otetaan huomioon vuorotteluvapaata edeltäneen 52 viikon ajalta saadut palkkatulot eikä palkkatuloihin lueta niitä luontaisetuja, joiden saaminen vuorottelusopimuksen mukaan jatkuu vuorotteluvapaan aikana.

16 §

Vuorottelukorvauksen hakeminen

Vuorottelukorvausta on haettava Kansaneläkelaitokselta tai asianomaiselta työttömyyskassalta.

17 §

Työvoimapoliittinen lausunto

Työvoimatoimisto tai työvoimatoimikunta antaa Kansaneläkelaitosta ja työttömyyskassaa sitovan lausunnon vuorottelukorvauksen 5—8 §:ssä, 9 §:n 2 momentissa, 11 §:ssä ja 14 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetuista edellytyksistä sekä 19 §:n 1 momentissa tarkoitetuista takaisinperinnän edellytyksistä.

Työvoimapoliittiseen lausuntoon sovelletaan, mitä työttömyysturvalaissa ja sen nojalla säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

18 §

Ilmoitusvelvollisuus

Työnantajan on viipymättä ilmoitettava työvoimatoimistolle sijaisen palkkaamisesta vuorotteluvapaan ajaksi sekä tämän palvelussuhteen olennaisista muutoksista.

19 §

Vuorottelukorvauksen takaisinperintä

Jos vuorottelujärjestelyyn liittyvien olosuhteiden perusteella on ilmeistä, että tarkoitukseksi ei ole ollut työvuorottelun toteuttaminen tämän lain mukaisesti, on vuorottelukorvaus perittävä takaisin, jollei takaisinperintää ole pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

Jos vuorottelukorvausta on maksettu muutoin aiheetta tai määrältään liian suurena, liikaa maksettu korvaus on perittävä takaisin. Takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä korvauksen aiheeton maksaminen ole johtunut vuorottelijan vilpillisestä menettelystä tai törkeästä tuottamuksesta tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

Korvauksen takaisin perimisessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä työttömyysturva-

lain 11 luvun 10 §:n 3 ja 4 momentissa säädetään työttömyyspäivärahan takaisinperinnästä.

Jos vuorottelija on saanut vuorottelukorvausta samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti sairausvakuutuslain mukaisesti päivärahaa, tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaista päivärahaa tai tapaturmaeläkettä tai työttömyysturvalain 11 luvun 14 §:n 1 momentissa tarkoitettua etuutta, Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa saa periä tältä ajalta takaisin perusteettomasti maksetun määrän takautuvasti suoritettavasta etuudesta. Takaisinperimisestä on lisäksi soveltuvin osin voimassa, mitä työttömyysturvalain 11 luvun 14 §:n 2 momentissa säädetään.

20 §

Muutoksenhaku

Vuorottelukorvausta koskevaan Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta työttömyysturvalautakunnalta kirjallisella valituksella 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Työttömyysturvalautakunnan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta vakuutus oikeudelta kirjallisella valituksella 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Jollei valittaja muuta näytä, hänen katsotaan saaneen tiedon 1 ja 2 momentissa tarkoitettua päätöksestä seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu hänen ilmoittamallaan osoitteella.

Edellä 17 §:ssä tarkoitettuun lausuntoon ei saa hakea muutosta valittamalla.

21 §

Työttömyysturva- ja työttömyyskassalain soveltaminen

Vuorottelukorvauksen hakemisesta, epäämisestä myöhästyneen hakemuksen johdosta, maksamistavasta, maksamisen väliaikaisesta keskeyttämisestä tai vähentämisestä, etuuspäivien määrästä viikossa, vuorottelukorvausta koskevasta päätöksestä, päätöksen

poistamisesta ja itseoikaisusta, velvollisuudesta tietojen antamiseen, oikeudesta saada tietoja ja ulosottomiehen tiedonsaantioikeudesta, tietojen saamisesta ja luovuttamisesta sekä työttömyysturvalautakunnasta on voimassa, mitä työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa (603/1984) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Työttömyysturvalain mukaisen peruspäivärahan perusteella myönnetyn vuorottelukorvauksen ulosmittauksesta on voimassa mitä työttömyysturvalaissa säädetään peruspäivärahan ulosmittauksesta.

22 §

Rahoitus

Vuorottelukorvauksesta työttömyyskassoille ja Kansaneläkelaitokselle aiheutuvat kustannukset rahoitetaan noudattaen, mitä työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) ja työttömyysturvalain 14 luvun 3 §:ssä säädetään työttömyyspäivärahasta.

23 §

Toimeenpanoelimet

Vuorotteluvapaan toimeenpanoa johtaa, ohjaa ja kehittää ylimpänä viranomaisena työministeriö. Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassojen valvonnan osalta on voimassa, mitä työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa säädetään.

24 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvovat yhteistyössä työvoima- ja työsuojeluviranomaiset.

25 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2007.

Tätä lakia sovelletaan vuorotteluvapaisiin,

joita koskeva vuorottelusopimus tehdään lain voimassa ollessa, jos vuorotteluvapaa pidetään 31 päivään joulukuuta 2008 mennessä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

26 §

Siirtymäsäännökset

Jos vuorottelusopimus on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan vuorotteluvapaakoikeilusta annetun lain (1663/1995) säännöksiä.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Tämän lain 4 §:n mukaista työhistoriaedellytystä ja 5 §:ssä tarkoitettua työssäoloedellytystä laskettaessa otetaan huomioon myös aika ennen tämän lain voimaantuloa. Tämän lain 4 §:ssä tarkoitettua viiden vuoden työhistoriaedellytystä vuorotteluvapaata uudelleen käytettäessä sovelletaan myös vuorotteluvapaisiin, jotka päättyvät tämän lain voimassa ollessa.

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä viitataan vuorotteluvapaakoikeilusta annettuun lakiin, viittauksen on katsottava tarkoittavan tätä lakia, jollei tästä laista muuta johdu.

Ministeri *Maija Rask*